

РЕШЕНИЕ

№ 210

гр. Шумен, 27.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ШУМЕН, СЪСТАВ I, в публично заседание на осемнадесети юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Мирослав Г. Маринов

Членове: Ралица Ив. Хаджииванова
Петранка Б. Петрова

при участието на секретаря Татяна Св. Тодорова
като разгледа докладваното от Ралица Ив. Хаджииванова Въззивно
гражданско дело № 20233600500237 по описа за 2023 година

Производство по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение №390/19.05.2022 г. по гр.д. №349/2022г. ШРС е изменил размера на присъдената по гр.д. №1894/2019 г. по описа на ШРС месечна издръжка, дължима от ищеца Р. Д. Р. в полза на непълнолетните му деца Б. и С., като я намалил от 450лв. на 350лв. за Б. и от 350лв. на 250лв. за С., считано от 19.10.2021г./датата на подаване на исковата молба/, ведно със законната лихва за всяка закъсняла вноски, с падеж – първо число на месеца, за който се дължи издръжката, до настъпването на законните основния за изменение или прекратяване на същата. Исковите в останалата им част, до пълния предявен размер/ за намаляване размера на издръжките до 200лв. за всяко от децата/ са отхвърлени. Присъдени са и следващите се разноски.

Решението е обжалвано от Б. Р. Р., сега действащ лично и със съгласието на своята майка С. М. М. и С. Р. Р., действащ чрез своята майка и законен представител С. М. М. само в частта, с която предявените искове са уважени и е намален размера на дължимите от ищеца в полза на децата издръжки от 450лв. на 350лв. за Б. и от 350лв. на 250лв. за С./непрецизно е посочено, че решението се обжалва изцяло, а същото съдържа отхвърлителен диспозитив/. Жалбоподателите намират същото за неправилно и незаконосъобразно, и постановено при осъществени нарушения на съдопроизводствените правила, по подробно изложени съображения. Първонишанционният съд допуснал съществено процесуално нарушение, довело до ограничаване правото на защита на страната и до неправилност на постановения акт.

Не били налице основания за изменение на вече присъдената издръжка, тъй като както

нуждите на децата, така и доходите на бащата останали непроменени. Не били ангажирани каквито и да е писмени доказателства досежно невъзможността на бащата да заплаща присъдената издръжка. Последният редовно, чрез ЧСИ, изплащал същата, като освен нея постоянно давал и допълнително средства за отглеждането и възпитанието на децата си. Бащата имал възможност да работи, нямал задължение за издръжка към други лица и въпреки разходите за изплащане на кредит, реализираният от него доход му позволявал да продължи да изплаща издръжка на децата. Жалбоподателите сочат, че за да е налице трайно и съществено изменение на възможностите на ищеца, е необходимо той да е доказал такова намаляване на доходите, което да води до затруднение или невъзможност да изплаща тази издръжка, като то не следва да има моментен или временен характер. Доказателства за такова трайно и съществено изменение възможностите на ищеца не били ангажирани. Излагат, че нуждите на двете деца не били намалели, а значително се увеличили, предвид промените икономически условия в страната. И двете деца посещавали училище в гр.Шумен, което налагало ежедневното им пътуване. Посещавали и допълнителни извънкласни занимания. Молят за отмяната на решението в обжалваната част и постановяване на друго, с което заявените от ищеца претенции бъдат отхвърлени в пълния размер. Молят за присъждане на сторените в двете инстанции разноски.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба, в която въззиваемата страна излага доводи относно правилността и законосъобразността на поставеното първоинстанционно решение и моли за потвърждаването му, както и за присъждане на сторените разноски, включително и за отговори на частни жалби.

Въззивната жалба е подадена в срока по чл. 259 от ГПК, от надлежна страна, при наличие на правен интерес, поради което се явява процесуално допустима.

Шуменският окръжен съд, след като обсъди доводите, изложени в жалбата и отговора на въззивната жалба и прецени поотделно и в съвкупност събраните по делото доказателства, приема за установено следното:

От приложените удостоверения за раждане се установява, че Р. Д. Р. и С. М. М. са родители на децата Б. Р. Р., роден на 18.05.2008 г. и С. Р. Р., роден на 20.05.2014г. . С решение №218/16.03.2020г. по гр.д.№1894/2019г. на ШРС, изменено с решение №260051/02.11.2020г. по гр.д. №217/2020г. на ШОС, Р. Д. Р. е осъден да заплаща на малолетните си деца месечна издръжка в размер на 450 лева за Б. и 350 лв. за С., считано от 01.07.2019 г. до настъпване на законни предпоставки за изменение или прекратяване на правото на издръжка, ведно със законната лихва за забава върху всяка просрочена вноска.

Към момента на подаване на исковата молба Б. е на 13 години, а С. на 7 години. По делото не са представени писмени доказателства, но не се спори между страните, че през учебната 2022/2023 г. децата са посещавали учебни заведения в гр. Шумен, като Б. е бил ученик в 7 клас, а С. – в 1 клас и пътуват ежедневно от с. ..., за да посещават учебните занятия.

От показанията на свидетелката П.М. /баба на децата по майчина линия/ разпитана

пред въззивния съд, се установява, че със съпруга си живеят в едно жилище с децата и тяхната майка в с. ..., като подпомагат последната, включително и финансово. Бащата купувал скъпи подаръци за децата и им давал различни суми – от по 50 лв., 100 лв., 200 лв. на дете. Децата посещават допълнителни извънкласни занимания – курсове по Айкидо, актьорско майсторство, а С. се занимавал и с уроци по танци.

Не се ангажираха доказателства, а и липсват твърдения, децата да имат специфични потребности. Не се съобщава и за здравословни проблеми.

За установяване на трудовата ангажираност и материалните възможности на майката, по делото са представени регистрационна карта от Бюро по труда-гр. Шумен, трудов договор №72/13.12.2021 г. и удостоверение за доход от 09.06.2023 г., съгласно които, в периода 02.06.2021 г. до 12.12.2021 г. майката е била регистрирана като безработна, като няма данни да е получавала парично обезщетение за безработица. Доколкото обаче същата е в работоспособна възраст, съдът намира, че може да реализира доходи в размер поне на минималната работна заплата за страна. В периода 13.12.2021 г. до м. август 2022 г. е работила по трудов договор с уговорено трудово възнаграждение в размер на 750 лв., а за периода от м. 09.2022 г. до м. май 2023 г. е със средно месечно брутно трудово възнаграждение в размер на 768.93лв..

От обясненията на въззиваемата страна по реда на чл. 176 ГПК, договор за работа на моряк и моряшка книжка, издадена на негово име, се установява, че към датата на предходното определяне на издръжката /02.11.2020 г./Р. е бил трудово ангажиран във фирма „Dragon“ с уговорено възнаграждение 6 900 долара месечно, а след подаване на исковата молба - във фирма „Equinox“ с уговорено възнаграждение 6 400 долара месечно и с последен работодател „Питър Дьоле“ с уговорено възнаграждение 6 000 долара месечно, като така уговореното трудово възнаграждение получавал за времето, през което работи на кораб. От отбелязванията в моряшката книжка се установи, че същият е бил на рейсове за периодите: 24.06.2020 г. до 07.11.2020 г.; 31.08.2021 г. до 15.03.2022 г.; 21.05.2022 г. до 27.07.2022 г. и от 08.11.2022 г. до 01.04.2023 г. и е реализирал доход средно около 6 400 долара месечно в тези периоди. Въззиваемият притежава недвижим имот – жилище в гр. Варна, което обитава и върху което е наложена възбрана по воденото изпълнително дело за присъдената издръжка на децата. Притежава и лек автомобил „Ауди А6“, придобит през 2012г./удостоверение №819000-36060/27.06.2023г., изд. От ОД на МВР-Варна, сектор“пътна полиция“.

От представената справка от БНБ се установява, че за периода 13.10.2016 г. - 06.07.2022г. по разплащателните и спестовни сметки на бащата в банка ДСК са наложени запори, като видно от сметка изх.№4569/17.02.2021г. към 17.02.2021г., по ИД №20198920401452 към 17.02.2021 г. е постъпила общо сума в размер на 43 059,95 лева, като за периода 27.02.2020 г. до 14.12.2020 г. на майката е преведена сумата 30 641,15лв..

Установява се от допълнителни споразумения към договор за кредит №11/6126467762 и №612378530 и погасителни планове, че въззиваемият е сключил два кредита с Банка „ДСК“ с общ размер на месечните вноски от 981,64 лв., като с оглед ограниченията, въведени поради пандемията от КОВИД 19 е договорен считано от 11.11.2020г. 9-месечен

гратисен период по заплащане на лихва и главница.

Родителите нямат алиментни задължения към други, ненавършили пълнолетие деца

При така установената фактическа обстановка, съдът достигна до следните изводи: Предмет на въззивната проверка е единствено решението в частта, с която исковите са уважени, като е намалена присъдената по гр.д.№1894/2019. на ШРС месечна издръжка в полза на децата, считано от датата на предявяване на исковата молба – за Б. от 450 лв. на 350 лв. и за С. от 350 лв. на 250 лв. .

Съгласно разпоредбата на чл.142 от СК, размерът на издръжката се определя според нуждите на лицето, което има право на издръжка, и възможностите на лицето, което я дължи, като възможността за изменение на първоначално определения размер на издръжката е предвидена в чл. 150 СК. Изменение на обстоятелствата по смисъла на посочената разпоредба е налице при трайно съществено изменение на нуждите на издържаното лице или трайна съществена промяна във възможностите на задълженото лице, като за изменението на присъдената издръжка е достатъчно наличието на една от алтернативно посочените предпоставки. Задължението за издръжка на непълнолетните деца, респективно тяхното право на издръжка е безусловно – независимо от това дали родителите са трудоспособни и могат да се издържат от имуществото си.

По отношение на първата предпоставка, а именно – нуждите на лицата, които имат право на издръжка, следва да се отбележи, че към настоящия момент детето Б. е на 15 години, а С. е на 9 години, съответно от момента на присъждане на предходната издръжка до датата на завеждане на исковата молба е изминала около година, което безспорно се свързва с нарастване на възрастта на децата, а оттам и с увеличаване на разходите по отглеждането им – храна, дрехи, лекарства, обучение, учебни пособия и др., имайки предвид и пазарните цени на стоките и услугите, чието закупуване е в непосредствена връзка с тяхното отглеждане, като следва да бъдат отчетени и протеклите инфлационни процеси през периода от предходното определяне на издръжката, което обстоятелство е общоизвестно и не се нуждае от доказване. Следователно, нуждата на децата от средства за издръжка не е намалява от определянето ѝ. Отделно от това, издръжката на децата следва да бъде в такъв размер, който да служи не само за задоволяване на необходимия минимум от нуждите им, но също и такива занимания, свързани с техните специфични потребности, съобразно възрастта и интересите им. Децата ежедневно пътуват от с. ... до гр. Шумен, за да посещават учебните занятия, продължават да посещават и извънучебни занимания, за което ежесмесечно се заплащат такси в немалък размер, за което се съдържат данни в показанията на разпитаната пред настоящия състав свидетелка, а и твърденията на жалбоподателите в тази насока не бяха оспорени от въззиваемия. По делото се установи, че грижите за двете деца се полагат от майката, подпомагана от родителите си, като не се установи бащата да има други ненавършили пълнолетие деца, за което да се грижи и да е задължен да издържа. От друга страна, съдът приема, че няма съществена промяна в доходите на майката. Макар в периода 02.06.2021 г. до 12.12.2021 г. да е била безработна, доколкото обаче същата е в работоспособна възраст е могла да реализира доходи в размер поне на минималната работна

заплата за страна, а след този период реализира брутно трудово възнаграждение в размер на около 760 лв. месечно.

По отношение на втората предпоставка, а именно – възможността за заплащане на издръжката от лицето, което я дължи. След датата на определяне на предходната издръжка за децата, действително се установява промяна в доходите на бащата, доколкото от 07.11.2020 г. до 31.08.2021 г. не е реализирал трудови доходи, но според настоящия състав това обстоятелство не обосновава исканото намаляване размера на присъдената издръжка на двете деца. От събраните доказателства се установи, че както към момента на подаване на настоящата искова молба, така и в последващи периоди бащата е бил в трудово правоотношение/бил е на рейс от 31.08.2021 г. до 15.03.2022 г., 21.05.2022 г. до 27.07.2022 г. и от 08.11.2022 г. до 01.04.2023г./, като е реализирал доход средно около 6 400 долара месечно. Няма продължителни периоди, в които да не е бил на рейс – осъществил е един рейс за 6 месеца, един за 2 месеца и един за 4 месеца, като периодите, в които е бил на суша, съответно не получава трудово възнаграждение, са непродължителни и обичайни за спецификата на трудовата дейност, която упражнява. Или дори да е имало промяната във възможностите на бащата, то тя не е трайна и съществена, а в определен период от време и то преди завеждане на исковата молба. Същата е била повлияна от усложнената пандемичната обстановка в световен мащаб, като не е в интерес на децата да рефлектира незабавно върху размера на определената им издръжка. Установи се по делото, че затрудненията на бащата, свързани с трудовата му заетост са вече преодолени. Същият е в активна трудоспособна възраст, като няма данни работоспособността му да е била ограничена в 10-месечния период, в който е бил без работа и е могъл да положи усилия да потърси друга работа, за да реализира доходи. Поради това съдът счита, че липсата на доходи през този период не може да послужи като основание за намаляване размера на присъдената издръжка, считано от 19.10.2021г./датата на завеждане на исковата молба.. Съгласно приетото в т.21 на Постановление №5/1970г. на Пленум на ВС, когато издръжката се намалява или увеличава по реда по чл. 86 СК/отм./ сега чл.150 от СК /това изменение важи от момента на предявяване на иска, независимо от това, че изменените обстоятелства са настъпили по-рано. Това е така, защото за времето до предявяване на иска нуждаещият се е получавал издръжка по силата на влязлото в сила решение, което е пречка за прилагане на чл. 84, ал. 1 СК/отм./. В случая към датата на завеждане на исковата молба, бащата вече е реализирал трудово възнаграждение в немалък размер, като няма данни за промяна на това обстоятелство в хода на поризводството.

Възвиваемият има два заема към Банка „ДСК“ с общ размер на месечната вноски от 981,64 лв., но следва да се отбележи, че именно с оглед ограниченията, въведени поради пандемията от КОВИД 19, страните са договорили гратисен период от 9 месеца, считано от 11.11.2020 г., в който не е заплащал лихва и главница. Договорите за кредит не са нови обстоятелства. Същите са били налични и към датата на първоначалното определяне на издръжката. Освен това, разходите, които някой от родителите прави за своята лична издръжка и за подобряване на битовите си условия (каквото е настоящият случай изплащане

на заем за покупка на жилище и вещи за обзавеждането му) не следва да се приспадат от общия му доход и не могат да го освободят от задължението за изплащане на присъдената издръжка /ТР № 34/1973 г. на ОСГК на ВС и Решение № 559/1970 г. на II г.о. на ВКС/. Ирелеванти са за предявения иск евентуални инцидентни престации от бащата лично към децата под формата на дрехи, подаръци, суми пари за лични поводи на децата или празници, които са израз на родителска грижа, полагането на която не го освобождава от задължението за заплащане на издръжка, нито обуславя извод за наличие на значителни доходи.

Не се доказва твърдението на жалбоподателите, че бащата е реализирал доход от наем за един месец от единственото му жилище, върху което е наложена възбрана по изпълнителното дело.

Поради изложеното съдът намира, че не е налице трайно и съществено изменение на обстоятелствата по смисъла на чл. 150 СК във възможностите на лицето, което дължи издръжката, поради което и заявените претенции с правно основание чл.150 от СК се явяват неоснователни. Изводът на районния съд в противна насока е неправилен.

Ето защо и решението на първоинстанционния съд следва да бъде отменено в частта, с която предявените иски с правно основание чл.150 СК са уважени частично, като е намален размера на присъдените издръжки от 450лв. на 350лв. за Б. и от 350лв. на 250лв. за С., като вместо него бъде постановено друго, с което претенциите, в сочените части бъдат отхвърлени. Решението следва да бъде коригирано и в частта касателно присъдените разноски, като бъде отменено в частта, с която Б. Р. Р. и С. Р. Р., представлявани от тяхната майка, са осъдени да заплатят на ищеца сумата от 288лв.разноски - адвокатско възнаграждение за осъществено процесуално представителство пред ШРС. Последният следва да бъде осъден да доплати на ответниците разноски за първа инстанция в размер на 640лв./след приспадане на присъдената сума от 560лв. от общо 1 200лв. - адвокатско възнаграждение/.

С оглед изхода на спора пред настоящата инстанция, въззиваемият – ищец в първоинстанционното производство следва да бъде осъден да заплати на жалбоподателите, направените пред въззивната инстанция разноски в размер на по 500лв. за процесуално представителство на всяко от децата/общо 1000лв./.

Възражението за прекомерност на адвокатското възнаграждение на процесуалния представител на жалбоподателите пред въззивната инстанция се явява основателно, предвид фактическата и правна сложност на делото, поради което следва да бъде редуциран до минимума, утановен с действащата норма на чл. 7, ал. 1, т. 6 от Наредба № 1/9.07.2004 г. на ВАдвС за минималните размери на адвокатските възнаграждения - по 500 лева за всеки от предявените иски за изменение на издръжката.

На основание чл.78, ал.6 от ГПК въззиваемият следва да заплати държавна такса за въззивното производство в размер на 288лв. по сметка на ШОС.

Водим от горното и на основание чл. 271, ал. 1 от ГПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯВА решение №390/19.05.2022 г. по гр.д. №349 на ШРС само в частта, с която е намален размера на присъдената по гр.д. №1894/2019 г. на ШРС месечна издръжка, дължима от Р. Д. Р. в полза на Б. Р. Р. от 450лв. на 350лв., и в полза на С. Р. Р. от 350лв. на 250лв. считано от 19.10.2021г./датата на завеждане на исковата молба/, ведно със законната лихва за всяка закъсняла вноска, с падеж – първо число на месеца, за който се дължи издръжката, до настъпването на законните основания за изменение или прекратяване на същата, както и в частта, с която Б. Р. Р. и С. Р. Р. са осъдени да заплатят на Р. Д. Р. сумата от 288 лв. разноси, като вместо това в тази част постановява:

ОТХВЪРЛЯ предявените от Р. Д. Р., ЕГН *****, гр.Варна, ул.“....“№4, вх.А, ет.8, ап.27, чрез адв..Г. при ВАК, съдебен адрес: гр.Варна, ул.“....“№5, срещу Б. Р. Р., ЕГН *****, действащ лично и със съгласието на своята майка С. М. М., ЕГН ***** и С. Р. Р., ЕГН *****, действащ чрез своята майка и законен представител С. М. М., ЕГН *****, от с....., Шуменска обл., ул.“....“№5, съдебен адрес: гр.София, бул.“...“№1А, офис №16, чрез адв.Й.Л.П. искове с правно основание чл. 150 СК за намаляване на присъдената месечна издръжка на двете деца в размера от 450 лв. на 350 лв. за Б. и от 350 лв. на 250 лв. за С., като несонователни.

ОСЪЖДА Р. Д. Р. да заплати на Б. Р. Р., ЕГН *****, действащ лично и със съгласието на своята майка С. М. М. и на С. Р. Р., действащ чрез своята майка и законен представител С. М. М., сумата от 1 000лв – разноси, сторени пред настоящата инстанция, както и да доплати сумата от 640лв., представляващи сторените разноси пред първа инстанция.

ОСЪЖДА Р. Д. Р. да заплати държавна такса по сметка на ШОС в размер на 288лв.

В останалата необжалвана част, решението е влязло в сила.

На основание чл. 280, ал. 3 от ГПК, решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____